

امام خمینی

اسرائیل غده سرطانی و مصیبت بزرگ جهان اسلام

امام خمینی رحمه‌الله چه پیش از آغاز نهضت اسلامی و چه پس از آن، همواره رژیم غاصب اسرائیل را خطری بالفعل برای جهان اسلام؛ بلکه برای بشریت می‌دانست و دائماً به این خطر هشدار می‌داد. مسئله فلسطین در منظومه فکری امام خمینی جایگاه ویژه‌ای داشت. در این منظومه فکری، مبارزه با شاه هم در راستای مبارزه با اسرائیل تعبیر می‌شد. ایشان در جایی فرموده‌اند: «یکی از جهانی که ما را در مقابل شاه قرار داده است، کمک او به اسرائیل است. من همیشه در مطالبم گفته‌ام که شاه از همان اول که اسرائیل به وجود آمد، با او همکاری کرده است و وقتی که جنگ بین اسرائیل و مسلمانان به اوج خود رسیده بود، شاه همچنان نفت مسلمان را غصب کرده و به اسرائیل می‌داد و این امر، خود از عوامل مخالفت من با شاه بوده است.»^۱

امام خمینی هرگاه به جنایت‌های رژیم پهلوی اشاره می‌کرد، گریزی هم به جنایت‌های رژیم صهیونیستی می‌زد؛ زیرا که این دو دستگاه را در کنار هم و همسو با هم می‌دید. ایشان با اشاره به روابط رژیم شاه و دولت صهیونیستی، نسبت به «خطر اسرائیل و عمال نتگین آن» هشدار می‌دادند؛ مثلاً در ۱ بهمن ۴۹ فرمودند: «اسرائیل که امروز دشمن شناخته‌شده اسلام و مسلمان‌هاست و مدت‌هاست که با ملل مُشلم در حال جنگ است، به دست دولت خبیث ایران در تمام شئون اقتصادی، نظامی و سیاسی دخالت دارد و باید گفت ایران به‌صورت پایگاه نظامی اسرائیل و در واقع آمریکا درآمد است. اجانب در این کشور به‌تمام معنی مصونیت دارند؛ ولی علما، دانشمندان، فرهنگیان و سایر طبقات از هیچ ظلمی مصون نیستند.»^۲

ایشان در سخنرانی‌های خود، همواره به اسرائیل می‌تاختند و رابطه پشت پرده رژیم شاه را با این دولت غاصب افشا می‌کردند. سخنرانی امام رحمه در عصر عاشورای سال ۱۳۴۲ (۱۳ خرداد) بسیار کوبنده بود و موجب شد، رژیم ایشان را بازداشت کند. در این سخنرانی امام، ضمن حمله به شاه، به اسرائیل تاخت. امام در این سخنرانی فرمودند: «اسرائیل نمی‌خواهد در این مملکت دانشمند باشد؛ اسرائیل نمی‌خواهد در این مملکت قرآن باشد؛ اسرائیل نمی‌خواهد در این مملکت علمای دین باشند؛ اسرائیل نمی‌خواهد در این مملکت احکام اسلام باشد. اسرائیل به دست عمّال سیاه خود، مدرسه (فیضیه) را کوبید. ما را می‌کوبند؛ شما ملت را می‌کوبند. می‌خواهد اقتصاد شما را قبضه کند؛ می‌خواهد زراعت و تجارت شما را از بین ببرد؛ می‌خواهد این مملکت، دارای ثروتی نباشد، ثروت‌ها را تصاحب کند به دست عمّال خود. این چیزهایی که مانع هستند، چیزهایی که سد راه هستند، این سدها را می‌شکنند؛ قرآن سد راه است، باید شکسته شود؛ روحانیت سد راه است، باید شکسته شود؛ مدرسه فیضیه سد راه است، باید خراب شود؛ طلاب علوم دینیّه ممکن است، بعدها سد راه بشوند، باید از پشت بام بیفتند، باید سر و دست آن‌ها شکسته شود، برای اینکه اسرائیل به منافع خودش برسد؛ دولت ما به‌تبعیت اسرائیل به ما اهانت می‌کند... امروز به من اطلاع دادند که بعضی از اهل منبر را برده‌اند در سازمان امنیت و گفته‌اند: شما سه چیز را کار نداشته باشید، دیگر هرچه می‌خواهید بگویید؛ یکی شاه را کار نداشته باشید؛ یکی هم اسرائیل را کار نداشته باشید؛ یکی هم نگویید دین در خطر است. این سه تا امر را کار نداشته باشید، هرچه می‌خواهید بگویید... ربط ما بین شاه و اسرائیل چیست که سازمان امنیت می‌گوید: از اسرائیل حرف نزنید، از شاه هم حرف نزنید؛ این دو تا تناسب‌شان چیست؟ مگر شاه اسرائیلی است؟ یا به نظر سازمان امنیت، شاه یهودی است؟ این طور که نیست، ایشان می‌گوید: مسلمانم؛ ایشان که ادعای اسلام می‌کند، محکوم به اسلام است، به‌خسب ظواهر شرع.»^۳

امام در ۱۸ فروردین ۱۳۴۳ در یک سخنرانی بار دیگر از اتحاد رژیم شاه با اسرائیل انتقاد کردند و اسرائیل را دشمن ملل مسلمان خواندند. در فرازی از این سخنرانی آمده بود: «تأسف‌ بالآخر تسلط اسرائیل و عمال اسرائیل است بر بسیاری از شئون حساس مملکت و قبضه نمودن اقتصادیات آن، به کمک دولت و عمّال دستگاه جبار. اسرائیل با دّول اسلامی در حال جنگ است و دولت ایران با کمال دوستی با او رفتار می‌کند و همه نحو وسایل تبلیغ و ورود کالاهای آن را فراهم می‌سازد... من به جمیع دّول اسلام و مسلمین جهان، در هر جا هستند، اعلام می‌کنم که ملت عزیز شیعه از اسرائیل و عمّال اسرائیل متنفرند و از دولت‌هایی که با اسرائیل سازش می‌کنند، متنفر و منزجرند. این

از کمک به اسرائیل و باران آن خودداری کنند، هرگونه کمک مادی و معنوی را قطع و از نفت و سلاح محروم سازند و هر رابطه بازرگانی و سیاسی را با آن قطع و استعمال تمام محصولات اسرائیل را ممنوع نمایند و تمام ملل مسلمان باید بدانند که همکاری به‌نحوی که اشاره شد [با] دشمن اسلام و مسلمانان می‌باشد و از خداوند مسئلت می‌نمایم که ملت اسلام را از همه جا بر دشمنان پیروز دارد.»^۵

در سند دیگری با موضوع «پخش اعلامیه» به توزیع اعلامیه‌های امام علیه اسرائیل اشاره شده و آمده است: «حسن تهرانی صاحب کتابخانه[انتشارات] ارشاد واقع در بازار بین‌الرحمین، یکی از عوامل چاپ و توزیع اعلامیه‌های خمینی و سایر روحانیون (در مورد وقایع اخیر اعراب و اسرائیل) می‌باشد. نمونه‌ای از اعلامیه‌های مذکور که به‌وسیله نامبرده در اختیار یکی از دوستانش گذارده شده است، به‌پیوست ایفاد می‌گردد.»^۶

در ادامه این گزارش، متن اعلامیه آیت‌الله‌العظمی حاج‌آقا روح‌الله خمینی رحمه که «به‌مناسبت تجاوز اسرائیل و استعمارگران غربی به بلاد اسلامی» صادر شده آمده است که متن آن، چنین است:

بسم الله الرحمن الرحيم

کراراً دولت‌های اسلامی را دعوت به اتحاد و برادری نموده‌ام در مقابل اجانب و ایادی آن‌ها که می‌خواهند، با ایجاد تفاق در بین مسلمین و دولت‌های اسلامی «ممالک عزیز ما را تحت اسارت و دُّل استعمار نگه دارند و از مخازن معنوی و مادی آن‌ها استفاده کنند. کراراً دولت‌ها را به‌خصوص دولت ایران را از اسرائیل و عمّال خطرناک آن تحذیر نموده‌ام. این ماده فساد که درقلب ممالک اسلامی با پشتیبانی دول استعماری بزرگ جای‌گزین شده است و ریشه‌های فسادش همه روزه ممالک اسلامی را تهدید می‌کند، باید با همت و همکاری ممالک اسلامی و ملل بزرگ اسلام ریشه‌کن شود. اسرائیل به کمک استعمار قیام مسلحانه بر ضد ممالک اسلامی نموده است و بر دول و ملل اسلام قلع و اُ قمع آن لازم است. کمک به اسرائیل چه فروش اسلحه و مواد منفجره و چه فروش نفت، حرام و مخالف با اسلام است. رابطه با اسرائیل و عمّال آن، چه ارتباط تجاری و چه رابطه سیاسی، حرام و مخالف با اسلام است و باید مسلمین از استعمال اتمعه و اجناس اسرائیل خودداری کنند. از خداوند متعال نصرت اسلام و مسلمین را خواستارم.

والسلام علی من اتبع الهدی، التحفه الابرار

روح‌الله الموسوی الخُمینی ۲۸/ صفر/ ۱۳۸۷ (۱۳۴۶/۳/۷)^۷ امام خمینی همچنین اجازه دادند تا وجوهات شرعی در راه مبارزه با اسرائیل خرج شود: «قبلاً هم تذکر داده‌ام که دولت غاصب اسرائیل، با هدف‌هایی که دارد، برای اسلام و ممالک مسلمین خطر عظیم دارد و خوف آن است که اگر مسلمین به آن‌ها مهلت دهند، فرصت از دست برود و جلوگیری از آن‌ها امکان‌پذیر نشود و چون احتمال خطر متوجه به اساس اسلام است، لازم است بر دول اسلامی – به‌خصوص – و بر سایر مسلمین – عموماً – که دفع این ماده فساد را به هر نحو که امکان دارد، بنمایند و از کمک به مدافعين کوتاهی نکنند و جایز است از محل زکوات و سایر صدقات در این امر مهم حیاتی صرف نمایند.»^۸

در ۱۹ مهر ۱۳۴۷، حضرت امام خمینی رحمه بر لزوم مبارزه با رژیم اسرائیل تأکید کردند و فرمودند: «تخستین و آخرین نظر نسبت به برادران پایدار و رزمنده ما این است که به‌شکل پیگیر و خستگی‌ناپذیر به پیکار خویش ادامه دهند.»^۹

در پی حمله رژیم اشغالگر قدس به مسجدالاقصی در مردادماه ۱۳۴۸ امام خمینی رحمه به این موضوع واکنش نشان داده و فرمودند: «مسجدالاقصی را آتش زدند، ما فریاد می‌کنیم که بگذارید، مسجدالاقصی به همین حال نیم سوخته باقی باشد، این جرم را از بین نبرید؛ ولی رژیم شاه حساب باز می‌کند و صندوق می‌گذارد و به اسم بنای مسجدالاقصی، از مردم پول می‌گیرد. تا شاید بتواند از این راه استفاده نماید و جیب خود را پر کند و ضمناً آثار جرم اسرائیل را از بین ببرد.»^{۱۰}

در طول دهه پنجاه شمسی و تا تحولات انقلاب اسلامی، امام همچنان در اعلامیه‌های مختلف در پاسخ به نامه‌های مردم، دانشجویان و علما، با واجب کردن جهاد بر تمام مسلمین، برای آزادسازی فلسطین و حمایت از گروه‌های مبارز فلسطینی، این امر را در اذهان و افکار عمومی مسلمانان زنده نگه داشت. امام در قسمتی از سخنرانی خود به‌مناسبت بزرگ‌داشت اربعین شهدای قم در نجف در سال ۱۳۵۶، از اقدامات سادات و شاه ایران در به رسمیت شناختن اقدامات اسرائیل پرده برداشتند. هم‌زمان با تحولات انقلاب اسلامی در سال‌های ۵۶ و ۵۷ در لبنان نیز، اسرائیل علیه فلسطینیان و شیعیان وارد جنگ شد و امام در پیام‌های مکرر به این موضوع اشاره می‌کردند. امام خمینی رحمه در ۱۷ / ۷ / ۵۷، اسرائیل را غده سرطانی نامید و بر هر مسلمان تجهیز علیه اسرائیل لازم دانست. ایشان در قسمتی از پیام خود به‌مناسبت چهلمین روز شهدای تبریز، از قضیه اسرائیل به‌عنوان مصیبت بزرگ مسلمین نام برد و آن را ناشی از اقدامات آمریکا و شاه خواندند. در آبان‌ماه ۵۷ امام در مصاحبه‌ای با خبرنگاری آسوشیندپرس، موافقتنامه کمپ دیوید را توطئه‌ای علیه فلسطینیان و اعراب و زمینه مشروعیت بخشیدن به تجاوزات اسرائیل دانستند. ایشان در مصاحبه با روزنامه السفير لبنان، درباره

واکنش آیت‌الله بروجردی به مسائل فلسطین

رژیم غاصب صهیونیستی از هیچ شرارت و جنایتی ابا ندارد!

آیت‌الله‌العظمی سیدحسین بروجردی که به‌مدت ۱۷ سال (از ۱۳۲۳ تا ۱۳۴۰) زعامت حوزه علمیه قم را بر عهده داشتند، مواضعی تند علیه رژیم صهیونیستی اتخاذ می‌کردند. در سال ۱۳۲۷، زعیم حوزه قم با صدور مکتوبی، نسبت به تشکیل رژیم صهیونیستی واکنش نشان دادند. ایشان

در این پیام از مسلمانان ایران و جهان دعوت کردند که افرون بر کمک به مسلمانان، در مجالس دعا و نیایش از یهودیان اشغالگر اعلان برائت و بی‌زاری نمایند. ایشان با اشاره به آیه ۸۲ سوره مائده^۱ یهودیان را دشمن‌ترین افراد نسبت به مسلمانان خوانده و ابراز کردند: «تعجب و تأسف کلی از کار یهود است؛ زیرا آن‌ها بعد از اینکه نزدیک به چهارده قرن تحت حمایت اسلام و مسلمین بوده‌اند و جان و ناموس و اموال و شعائر دینی‌شان محفوظ بوده است، می‌خواهند در این زمان انتقام آن همه نیکی‌ها را که در آن مدت طولانی از مسلمانان دیده‌اند، از آن‌ها بگیرند.» سپس با اشاره به جنایات یهود در سرزمین فلسطین تصریح کردند: «مردان شایسته را تحت تعقیب و ارباب قرار داده و به قتل می‌رسانند. اطفال آن‌ها را کشته و اعراض آن‌ها را مورد هتک قرار داده و معابد و خانه‌هایشان را تخریب نموده و از هیچ شرارت و جنایتی نسبت به آن‌ها ابا ندارند و از هیچ‌گونه تجاوزر تعدی دست‌بردار نیستند.» آیت‌الله بروجردی رحمه در پایان گفتند: «از خداوند متعال مسئلت داریم که مسلمانان را پیروز گرداند و از جانب خود، آن‌ها را یاری کند و این قوم که حقوق مسلمانان را رعایت نمی‌کنند، مخدول نماید و آن متعديان را خوار و ذلیل گرداند و به‌صورت خوارترین ملت قرار دهد.» و بعد از مسلمانان خواستند: «از برادران با ایمان خود در ایران و سایر نقاط امید آن داریم که خواری و ذلت یهود را از خداوند بخواهند و برای برادران مسلمان خود یاری و پیروزی بر آن‌ها را مسئلت دارند.»^۲ در زمان آیت‌الله‌العظمی بروجردی رحمه وقتی اسرائیل اعلام موجودیت کرد، مسلمانان در شرایطی نبودند که بتوانند، در مقابل اسرائیل بایستند؛ بسیاری از کشورهای مسلمان ناخواسته دیگر جنگ جهانی دوم شده و بسیاری از آنان نیز، بعد از جنگ گرفتار استعمار بودند. از طرفی توان نظامی مسلمانان به‌اندازه‌ای نبود که قدرت مقابله با اسرائیل را داشته باشند. آیت‌الله بروجردی رحمه از این موضوع به‌خوبی آگاه بود و می‌دانست، برای رویارویی واقعی با اسرائیل به گذشت زمان نیاز است.^۳

این مرجع عالی‌قدر که پرچمدار وحدت شیعه و سنی در دوره خود بود، از دریچه تقریب مذاهب به حمایت از ملت مظلوم فلسطین می‌پرداخت.^۴ موضوع تقریب مذاهب اسلامی، تأثیر مهمی بر حوادث فلسطین داشت؛ چنان‌که مناسبات دوستانه و مکاتبات ایشان با شیخ محمود شلتوت، از رهبران مذهبی مصر، به صدور فتوای تاریخی معروف شلنوت مبنی بر به رسمیت شناختن مذهب شیعه انجامید و باعث شد، مسلمانان فارغ از تفکر شیعه و سنی، به حمایت از مردم فلسطین برخیزند.^۵

• پی‌نوشت‌ها

- «لَتَجِدَنَّ أَقَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَفْسَارٌ ذَلِكِ بَأْسٌ مِّمَّنْهُمْ قِيَّسِينَ وَرُفْهَانًا وَلَهُمْ لَا تَفْتَكِرُونَ»؛ هر آینه دشمن‌ترین مردم نسبت به مسلمانان، یهود و مشرکان را خواهی یافت و با محبت‌تر از همه کس به اهل ایمان، آنان را که گویند: ما نصرانی هستیم. این (دوستی نصاری نسبت به مسلمین) بدین سبب است که برخی از آنها تافتمند و پارسا هستند و تکبر و گردنکشی (بر حکم خدا) نمی‌کنند.
- سید بروجردی، و دیگران، «بحران فلسطین در اندیشه آیت‌الله بروجردی و امام خمینی رحمه»، فصلنامه بحران پژوهی جهان اسلام، سال ۹، شماره ۴، ص ۱۱۰
- ره‌زها سعیدی، نبرد با اسرائیل از راه تقریب مذاهب، منتشرشده در سایت مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران، تاریخ انتشار: ۱۱ اسفند ۱۳۹۰
- سید قریبانی و دیگران، همان، ص ۱۱۲
- ره‌زا سعیدی، همان.

سرنوشت قدس، تنها راه حل را بازپس‌گیری آن و برگرداندن قدس به مسلمین بیان کردند.^{۱۱}

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، حمایت امام خمینی رحمه و به‌تبع آن نظام جمهوری اسلامی از فلسطین و دشمنی با اسرائیل ادامه یافت. در این راستا آخرین جمعه ماه مبارک رمضان به‌عنوان روز قدس نام‌گذاری شد. جمهوری اسلامی، همچنین در جهانی شدن مسئله فلسطین کوشش بسیار کرد. امروزه راهپیمایی روز قدس در سراسر کشورهای اسلامی برگزار می‌شود و به این نحو، ملت‌ها به‌طور آشکار انزجار خود را از رژیم غاصب صهیونیستی اعلام می‌کنند.

• پی‌نوشت‌ها

- صحیفه امام خمینی، ج ۵، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، نسخه الکترونیک، ص ۱۸۷؛
- همان، ج ۲، ص ۳۲۴؛ ۳، همان، ج ۱، ص ۲۴۴ و ۲۴۷؛
- همان، ج ۱، ص ۲۶۲؛
- جنگ شش‌روزه اعراب و اسرائیل در سال ۱۳۴۶ موضوع‌گیری قاطع امام خمینی رحمه، ص ۶
- عیه رژیم اشغالگر اسرائیل، منتشرشده در سایت مرکز بررسی اسناد تاریخی؛
- همان، ص ۷
- صحیفه امام خمینی، ج ۲، ص ۱۹۴ و ۱۹۵؛
- اصول کلی در روابط با کشورهای اسلامی، انتشارات عروج، چاپ پنجم، ۱۳۹۲، ص ۱۱۰؛
- غلامعلی رجائی، برداشت‌هایی از سیره امام خمینی رحمه، ج ۴، انتشارات عروج، چاپ چهارم، ۱۳۹۲، صفحه ۱۱۸
- بازخوانی پیام‌های مبارزاتی امام خمینی رحمه درباره حمایت از فلسطین، منتشرشده در سایت مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۰.